

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

دوره دوازدهم - سال اول

تاریخ چاپ ۱۴۰۳/۱۰/۲۳

شماره چاپ ۳۲۳

شماره ثبت ۲۵۰

یک فوریتی

طرح تفکیک وزارت راه و شهرسازی

کمیسیون‌های ارجاعی

اصلی: عمران	
فرعی: -	

معاونت قوانین

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً طرح ذیل که به امضای ۷۲ نفر از نمایندگان رسیده است، جهت طی مراحل قانونی تقدیم می‌شود.

مقدمه (دلایل توجیهی):

حمل و نقل یکی از پایه‌های اصلی توسعه پایدار و متوازن در جوامع بشری محسوب شده و شبکه‌های حمل و نقل با مؤلفه‌های مهمی همچون اقتصاد، امنیت و عدالت اجتماعی ارتباط تنگاتنگ دارند. در فرآیند توسعه اقتصادی و اجتماعی کشورها، همبستگی مستقیم میان گسترش حمل و نقل و دستیابی به نرخ رشد اقتصادی وجود دارد و فعالیت‌های حمل و نقل از جمله فعالیت‌های اساسی و زیربنایی برای رشد و تحول اقتصادی محسوب می‌شوند. از اینرو توجه به حوزه حمل و نقل در اسناد بالادستی کشور جایگاه و اهمیت مهمی دارد لیکن ادغام وزارت راه و ترابری و وزارت مسکن و شهرسازی سابق و تشکیل وزارتخانه‌های فعلی راه و شهرسازی با مقتضیات روز و اقتصاد ملی مطابقت ندارد و این موضوع بر فعالیت و عملکرد بخش حمل و نقل تأثیر منفی گذاشته است. از سوی دیگر ناکارآمدی تأمین مسکن و عدم مطلوبیت کیفی آن، صرف نظر از مسأله مربوط به اقتصاد کلان بیشتر ناشی از نبود برنامه‌ریزی جامع مسکن است و نیز پاسخ بهینه به تقاضای مسکن علاوه بر ایجاد هماهنگی بین اجزای اصلی این بخش (منابع مالی، تأمین زمین و مصالح ساختمانی)، نیازمند سازگاری با سیاست‌های شهرسازی و آمایش سرزمین است، از این رو مطلوب است تمامی بخش‌ها، نیروها و عوامل تأثیرگذار در روند توسعه سکونتگاه‌ها و استقرار قانون‌های فعالیت، در یک مجموعه قرار بگیرد.

نقاط ضعف ساختار فعلی بخش حمل و نقل کشور:

از نقاط ضعف جدی بخش حمل و نقل کشور که یکی از دلایل اصلی آن ساختار فعلی وزارت راه و شهرسازی است می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

- عدم تعریف و وجود استراتژی و اهداف و سیاستگذاری مشخص در بخش حمل و نقل کشور به دلیل حجم زیاد مأموریت‌ها و وظایف در وزارت راه و شهرسازی

- ضعف و یکپارچگی و هماهنگی در بخش‌های مختلف حمل و نقل و جزیره‌ای عمل کردن هر یک از بخش‌های ریلی، جاده‌ای، دریایی و هوایی علی‌رغم اهمیت بالا و راهبردی توسعه لجستیکی و حمل و نقل چند وجهی (ترکیبی)

- پایین بودن بهره‌وری در بخش حمل و نقل نسبت به سرمایه‌گذاری‌های انجام شده و وجود ظرفیت مازاد در بخش

- غالب بودن تفکرایجاد ظرفیت در زیربنای حمل و نقل و به حاشیه رفتن امر نگهداری و بهسازی سرمایه‌گذاری موجود

- عدم مدیریت جامع منابع مالی و وجود نارسایی در توزیع آن بین زیربخش‌ها

- بالا بودن هزینه حمل و نقل در کشور به دلیل عدم یکپارچگی و انسجام در تصمیم‌گیری و سیاستگذاری و عدم توسعه لجستیکی

- عدم توجه کافی و موضوعات راهبردی در کشور مانند ترانزیت و بالا بودن ریسک ترانزیت در مقایسه با مقادیر جهانی و در نتیجه عدم بهره‌مندی از مزیت بالای آن برای کشور در حالی که رقبای ایران به شدت در حال سرمایه‌گذاری هستند.

- وجود ضعف جدی در ارتباط و اتصال دو بخش حمل و نقل درون شهری و برون شهری علی‌رغم اهمیت بالای یکپارچگی دیدن همچنین دستاوردهای ذیل با تشکیل وزارت «ساختمان، شهرسازی و آمایش سرزمین» قابل تحقق خواهد بود.

- اهتمام در حفظ هویت اسلامی- ایرانی بافت‌های تاریخی موجود شهری و نظارت بر ملاحظات فرهنگی توسعه شهرها و احداث مجتمع‌های مسکونی

- ارتقاء جایگاه مقررات ملی ساختمان و افزایش ایمنی، استحکام و اصلاح مصرف انرژی در ساختمان و مسکن

- تقویت نظام مهندسی ساختمان و حمایت از صدور خدمات فنی- مهندسی

- اتخاذ رویکرد کل‌نگر در روند برنامه‌ریزی، توسعه و مدیریت شهرها و خدمات رسانی به شهروندان

- فراهم شدن برقراری تناسب کمی و کیفی جمعیت و فعالیت و استقرار متعادل آن در پهنه سرزمین

- عنایت ویژه و جدی به مناطق محروم، کم برخوردار، ویژه و حساس از نظر ملاحظات امنیتی، فرهنگی، اجتماعی و زیست محیطی

- بسترسازی توسعه هماهنگ قلمرو مرکزی، میانی و پیرامونی و تعامل مرزی

محمد رضا رضائی کوچی - علی بابائی کارنامی - محمد رضا احمدی سنگر - حسین محمدزاده -
عبدالحکیم آق ارکاکلی - سید جمال موسوی - فتح الله حسینی - محمد منان رئیسی - علیرضا نثاری -
عباس صوفی - مجتبی یوسفی - فتح الله توسلی - سالار مرادی - یاسر عربی - عبدالجلال ایری -
صُدیف بدری - جعفر پورکبگانی - شارلی انویه تکیه - حمیدرضا گودرزی - محمد مهدی فروردین -
علیرضا سلیمی - علی احمدی - محمد قسیم عثمانی - احمد جباری - عثمان سالاری - احمد دنیامالی -
احمد انارکی محمدی - احمد مرادی - عادل نجف زاده - رضا سپه وند - علی خضریان - مجتبی
بخشی پور - ابراهیم نجفی اسپیلی - اردوان اکبرپور - حبیب قاسمی - حسنعلی محمدی - فضل اله
رنجبر - ابراهیم فهیمی - فرهاد طهماسبی - سید محسن موسوی زاده - حسین حق وردی - مسلم صالحی
- سید محمد جمالیان - غلامرضا توکل شوریجه - بابک رضازاده - عباس گودرزی - محمد طلال مظلومی
آبرزگه - محمد رستمی - علی اکبر علیزاده - سید موسی موسوی - سید علی یزدی خواه - زهرا خدادادی
- محمد رسول شیخی زاده - فرامرز شاهسواری - علی اصغر نخعی راد - محمد خوش سیما - ابراهیم
عزیزی تهران - علی جعفری آذر - غلامرضا نویدی - فدا حسین مالکی - نصراله پژمان فر - عباس
بیگدلی - جعفر قادری - عباس پاپی زاده بالنگان - مهدی کوچک زاده - هادی قوامی - مالک شریعتی
نیاسر - هوشنگ هادیان پور - زینب قیصری - سید محمد پاک مهر - احسان عظیمی راد - موسی احمدی

عنوان طرح: تفکیک وزارت راه و شهرسازی

ماده واحده- از تاریخ تصویب این قانون، با رعایت بند «د» ماده (۲۹) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ با اصلاحات و الحاقات بعدی و بند «الف» ماده (۲۸) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۹۵/۱۲/۱۴ و بدون توسعه نیروی انسانی، با تفکیک اهداف، مأموریت‌ها و وظایف مربوط به مسکن و شهرسازی از «وزارت راه و شهرسازی»، وزارت «مسکن و شهرسازی» تشکیل می‌شود و این وزارت به وزارت «راه و ترابری» تغییر نام می‌یابد.

تبصره ۱- دولت موظف است شرح وظایف وزارتخانه‌های جدید را حداکثر ظرف شش ماه برای تصویب به مجلس شورای اسلامی ارائه کند.

تبصره ۲- هرگونه افزایش نیروی انسانی، امکانات و بار مالی برای وزارتخانه‌های موضوع این ماده واحده در طول اجرای برنامه هفتم توسعه ممنوع است. همه

نیروی انسانی، امکانات و تجهیزات مورد نیاز وزارتخانه‌های «مسکن و شهرسازی» و «راه و ترابری» از نیروی انسانی، امکانات و تجهیزات وزارت راه و شهرسازی و همچنین سازمانها و شرکت‌های زیر مجموعه و تابعه آنها، تأمین خواهد شد.

هیأت رئیسه محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً، در اجرای قانون آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی و ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین

و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر معاونت قوانین در مورد طرح تفکیک وزارت راه و شهرسازی

تقدیم می شود.

معاون قوانین

معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات
جمهوری اسلامی ایران

نظر اداره کل تدوین قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۲) و (۴) ماده (۴) تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می شود:

۱- سابقه تقدیم

بر اساس ماده ۱۳۰ آئین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی	
طرح/لایحه جاری قبلاً تقدیم	☒ نگرديده است ☐ گردیده است

۲- در اجرای بند (۲) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور:

طرح/لایحه تقدیمی، از حیث ضوابط تدوین ایراد اساسی ندارد	
۱	دارای موضوع و عنوان مشخص : ☒ است ☐ نیست
۲	عنوان با مفاد طرح/لایحه، منطبق : ☒ است ☐ نیست
۳	دلایل مندرج در مقدمه توجیهی کافی و به دور از اجمال : ☒ است ☐ نیست
۴	توضیحات راجع به ضرورت رسیدگی به قید فوریت در مقدمه ارائه : ☐ شده است ☒ نشده است
۵	طرح دارای موضوع واحد : ☒ است ☐ نیست • و ارائه آن در قالب : ☐ ماده واحده ☐ مواد متعدد • با ایراد مواجهه : ☒ نیست ☐ است
۶	بند ۹ سیاست های کلی نظام قانونگذاری مبنی بر رعایت اصول قانون نویسی و قانونگذاری، لحاظ : ☒ شده است ☐ نشده است

شرح نظر کارشناسی اداره کل تدوین قوانین در خصوص ضوابط تدوین

۱- در مقدمه توجیهی طرح به قید دوفوریت آن اشاره ای نشده است. ۲- درج عبارت «از تاریخ تصویب این قانون» در ماده واحده طرح زائد است و باید حذف شود. وفق قاعده عمومی مندرج در ماده (۲) قانون مدنی زمان آغاز آثار قانون، تاریخ لازم الاجراء شدن آن است و نه تصویب آن. ۳- در طرح مذکور ادبیات نگارش به درستی رعایت نشده است. ۴- اصولاً این گونه پیشنهادات چون نیاز به کارشناسی و مطالعات لازم دارد و مناسب است قالب لایحه تقدیم مجلس می گردد. ۵- طرح تقدیمی استناد به قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران کرده است که با تصویب قانون برنامه هفتم قانون مذکور از اعتبار ساقط شده است و قابلیت استناد ندارد

۳- در اجرای بند (۴) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵:

طرح/لایحه تقدیمی ، از حیث ضوابط ماهوی ایراد اساسی ندارد	
تعارض ندارد ☐	طرح/لایحه با سند چشم انداز و سیاست های کلی نظام : ☒ مطابقت دارد
دارد ☐	طرح/لایحه با اصل ۳ قانون اساسی مغایرت : ☒ ندارد
دارد ☐	طرح/لایحه با اصل ۱۵ قانون اساسی مغایرت : ☒ ندارد
دارد ☐	طرح/لایحه با اصل ۵۲ قانون اساسی مغایرت : ☒ ندارد
دارد ☐	طرح/لایحه با اصل ۵۳ قانون اساسی مغایرت : ☒ ندارد
دارد ☐	طرح/لایحه با اصل ۶۰ قانون اساسی مغایرت : ☒ ندارد
دارد ☐	طرح/لایحه با اصل ۷۳ قانون اساسی مغایرت : ☒ ندارد
دارد ☐	طرح/لایحه با اصل ۱۳۸ قانون اساسی مغایرت : ☒ ندارد
دارد ☐	طرح/لایحه با اصل ۱۱۲ قانون اساسی مغایرت : ☒ ندارد
دارد ☐	طرح/لایحه با اصل ۱۵۸ قانون اساسی مغایرت : ☒ ندارد
دارد ☐	طرح/لایحه با سایر اصول قانون اساسی مغایرت : ☒ ندارد

شرح نظر کارشناسی اداره کل تدوین قوانین در خصوص ضوابط ماهوی

در خصوص سند چشم انداز و سیاست های کلی نظام

در متن ماده واحده به قانون منسوخ برنامه ششم توسعه ارجاع شده است.

در خصوص مغایرت با اصول قانون اساسی

تعداد ..... برگ اظهار نظر به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل تدوین قوانین

نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۱) و (۳) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می‌شود:

در اجرای بند (۱)		
وجود دارد که به ضمیمه تقدیم می‌شود. ☒	☐ وجود ندارد	۱ در خصوص طرح تقدیمی قوانین مرتبط
وجود دارد که به ضمیمه تقدیم می‌شود. ☒	☐ وجود ندارد	۲ در خصوص طرح تقدیمی قوانین متعارض

در اجرای بند (۳):
نظر اداره کل مربوطه در خصوص لزوم قانونگذاری بر اساس طرح/لایحه جاری به ثبت نرسیده است.

تعداد ..... برگ سوابق قانونی و نظر اداره کل به ضمیمه تقدیم می‌شود.

مدیر کل اسناد و تنقیح قوانین

ضمیمه نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

نظر اداره کل به انضمام سوابق قانونی

الف - نظر اداره کل

- ۱-۱- وفق ماده ۱۵۶ قانون آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی اصل بر عادی بودن رسیدگی طرح ها و لوایح است و در صورت اقتضای فوریت باید دلایل آن مستندا در مقدمه توجیهی آورده شود که این امر در طرح تقدیمی لحاظ نشده است.
- ۲- مطابق ماده ۲ قانون مدنی که مقرر می دارد «قوانین پانزده روز پس از انتشار در سراسر کشور لازم الاجرا است مگر آنکه در خود قانون ترتیب خاصی برای موقع اجرا مقرر شده باشد» با ماده واحده طرح مغایرت دارد. بنابراین پیشنهاد می گردد عبارت « از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون» جایگزین عبارت «از تاریخ تصویب این قانون» مندرج در ماده واحده شود.
- ۳- با توجه به اینکه قانون برنامه ششم توسعه کشور منسوخ شده است و برنامه هفتم پیشرفت کشور ابلاغ گردیده، بنابراین استناد به قانون برنامه ششم توسعه صحیح نمی باشد لذا پیشنهاد می گردد متن ماده واحده مجدداً بازنگری و اصلاح گردد.
- ۴- نظر به اینکه اصولاً این گونه پیشنهادات نیاز مند بررسی کارشناسی و مطالعات بیشتر می باشد مناسب است در قالب لایحه تقدیم مجلس گردد.

ب- سوابق قانونی

قوانین مرتبط به شرح زیر تقدیم می گردد:

عنوان قانون: قانون تغییر نام وزارت آبادانی و مسکن به وزارت مسکن و شهرسازی و تعیین وظائف آن مصوب ۱۶/۰۴/۱۳۵۳ با اصلاحات و الحاقات بعدی==منقح ۰۹/۰۳/۱۴۰۱ مصوب: ۱۶/۰۴/۱۳۵۳

بخش های قانون: تمام متن

عنوان قانون: سیاست های کلی آمایش سرزمین مصوب ۰۹/۲۱/۱۳۹۰ -- منقح ۱۱/۴/۱۳۹۷ مصوب: ۲۱/۰۹/۱۳۹۰

بخش های قانون: تمام متن

عنوان قانون: سند آمایش سرزمین مصوب ۱۳۹۹,۱۲,۱۱==منقح ۲۰/۰۲/۱۴۰۲ مصوب: ۱۱/۱۲/۱۳۹۹

بخش های قانون: تمام متن

عنوان قانون: ضوابط ملی آمایش سرزمین مصوب ۰۶/۰۸/۱۳۸۳ با اصلاحات و الحاقات بعدی -- منقح ۱۱/۴/۱۳۹۷ مصوب: ۰۶/۰۸/۱۳۸۳

بخش های قانون: تمام متن

عنوان قانون: قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۰۸/۰۷/۱۳۸۶ با اصلاحات و الحاقات بعدی --
منقح ۱۴/۱۱/۱۳۹۹ مصوب: ۰۸/۰۷/۱۳۸۶

بخش های قانون: فصل چهارم - ماده ۲۹ - **فصل چهارم - ماده ۲۹ - الف - **فصل چهارم - ماده ۲۹ -
ب - **فصل چهارم - ماده ۲۹ - ج - **فصل چهارم - ماده ۲۹ - د - **فصل چهارم - ماده ۲۹ - هـ -
- **فصل چهارم - ماده ۲۹ - ی - **فصل چهارم - ماده ۲۹ - ط -

عنوان قانون: قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران
(۱۴۰۰ - ۱۳۹۶) مصوب ۲۱/۱۲/۱۳۹۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی == منقح ۱۵/۰۴/۱۴۰۰
مصوب: ۲۱/۱۲/۱۳۹۵

بخش های قانون: بخش ۶- ماده ۲۸-الف-بخش ۶- ماده ۲۸-الف-تبصره-بخش ۶-
ماده ۲۸-ب-بخش ۶- ماده ۲۸-پ-بخش ۶- ماده ۲۸-ت-بخش ۶- ماده ۲۸-ت-تبصره

عنوان قانون: سیاست های کلی مسکن مصوب ۱۳۸۹/ ۱۱/ ۲۵ -== منقح ۱۳/۶/۱۳۹۷ - مصوب:
۲۵/۱۱/۱۳۸۹

بخش های قانون: تمام متن

عنوان قانون: سیاست های کلی نظام در خصوص حمل و نقل مصوب ۱۳۷۹, ۱۱, ۰۳ -== منقح
۰۳/۱۱/۱۳۷۹ مصوب: ۲۵/۸/۱۳۹۹

بخش های قانون: تمام متن

قوانین متعارض به شرح زیر تقدیم می گردد :

عنوان قانون: قانون تشکیل وزارت راه و شهرسازی مصوب ۱۳۹۰, ۰۳, ۳۱ -== منقح ۱۲/۸/۱۳۹۹
مصوب: ۳۱/۰۳/۱۳۹۰

بخش های قانون: تمام متن